

BOSNANA I HERCEGOVINA
FERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 41 0 P 095327 23 Gž
Zenica, 31.10.2023. godine

Kantonalni sud u Zenici, građansko vijeće sudija: Nina Makivić, predsjednica, Albisa Kapić i Jasmina Begović Devović, članice vijeća u pravnoj stvari tužioca - protivuženog S. Z. sin M., ulica ... u B., koga zastupa Zahid Hadžić, advokat iz Visokog i tužene-protivtužiteljice M. Z. kći Š., ulica ... u B., koju zastupa Dženana Čorbić, advokat iz Breze, radi iseljenja i predaje u posjed, te utvrđivanja bračne stečevine, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 P 095327 22 P od 19.06.2023.godine u sjednici vijeća, održanoj dana 31.10.2023. godine, donio je:

PRESUDU

Žalba se odbija, presuda broj: 41 0 P 095327 22 P od 19.06.2023. godine, potvrđuje.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda, stav prvi izreke, odbijen je, kao neosnovan, tužbeni zahjev da sud obaveže tuženu na predaju nekretnina označenih kao k.č., broj: 196 Ivana Jurjaviča dvorište površine 381 m² kuća i zgrada površine 72 m², ukupne površine 453 m², upisane u zemljišno knjižni uložak broj: 590 k.o. B., slobodnu od lica i svojih stvari te da mu preda u posjed ključeve od ulaznih vrata nekretnine.

Stavom drugim izreke, usvojen je zahtjev tužene (protivtužbeni) za utvrđenje da su nekretnine označene kao k.č. broj: 196 Ivana Jurjaviča Dvorište površine 381 m² kuća i zgrada površine 72 m², upisana u k.o.B., bračna stečevina stranaka sa jednakim udjelima od po ½ na nekretnini označenoj kao k.č. broj: 196. k.o. B., te da je tužilac, slijedom tog utvrđenja obavezan trpjeti uknjižbu pripadajućih dijelova u zemljišno knjižnom uredu Općinskog suda u Visokom i u katastarskom operatu Službe za prostorno planiranje uređenje, zaštitu okoline, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Breza.

Stavom trećim izreke, odbijen je, kao neosnovan zahtjev tužene za predaju u posjed nekretnina bliže označenih u prethodnom (drugom) stavu izreke.

Stavom četvrtim izreke, obavezan je tužilac da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.260,00 KM u roku od trideset dana, a odbijen, kao neosnovan, preostali dio zahtjeva, preko dosuđenog, za iznos od 45,76 KM

Stavom petim izreke, odbijen je, kao neosnovan zahtjev tužioca za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 1.123,20 KM.

Protiv navedene presude tužilac je blagovremeno izjavio žalbu, kojom je osporava „u cijelosti“, mada presuda sadrži i odbijajući dio naveden u stavu četvrtom, pa se postavlja pitanje postojanja pravnog interesa za osporavati prvostepenu presudu u cijelosti, što ovaj sud cijeni upravo kako je prethodno i obrazložio. Razlozi zbog kojih tužilac osporava prvostepenu presudu su: povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži. U žalbi se osporava utvrđenje prvostepenog suda da je zahtjev tužioca neosnovan, a zahtjev tužene osnovan.

Odgovor na žalbu, saglasno odredbama člana 214. i člana 236. Zakona o parničnom postupku, ovom sudu nije dostavljen.

Nakon što je ispitaio prvostepenu presudu u granicama razloga iz žalbe i ex offio saglasno odredbama člana 221 Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05,19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio da:

Žalba nije osnovana

Predmet spora je zahtjev tužioca da mu tužena predaju u posjed i slobodno raspolaganje nekretninu označenu sa k.č., broj: 196 Ivana Jurjaviča dvorište površine 381 m² kuća i zgrada površine 72 m², ukupne površine 453 m², upisane u zemljišno knjižni uložak broj: 590 k.o. B..

Predmet spora je i zahtjev tužene za utvrđenje da su sporne nekretnine bračna stečevina stranaka sa po ½ dijela i slijedom tog utvrđenja zahtjev za takvu uknjižbu u zemljišnoj knjizi i katastarskom operatu.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, koje ima potvrdu u stanju spisa proizlazi da su sporne nekretnine stečene u sklada sa odredbom člana 251. Porodičnog zakona (Sl. novine F BiH, broj: 35/05, 41/05), odnosno da su bračna stečevina stranaka. Označenom odredbom bračna stečevina definisana je, kao zajednička imovina. Prilikom utvrđenja pripadajućih suvlasničkih dijelova, zakon je definisao da su u pitanju ½ dijela i to kao oborivu pretpostavku. Prema navedenoj zakonskoj odredbi bračnu stečevinu čini imovina koju su bračni partneri stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice, kao i prihodi iz te imovine i odredbe člana 252. stav 1. istog zakona, kojom je regulisano da su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini, ako nisu drugačije dogovorili i odredbe iz člana 254. stav 2. navedenog zakona, kojom je regulisano da je posebna imovina je ona koju za vrijeme trajanja bračne zajednice jedan bračni partner stekne po pravnom osnovu drukčijem od osnova navedenog u odredbama člana 251. Porodičnog zakona.

Prema ocjeni ovog suda, suprotno žalbenim navodima, prvostepeni sud je, primjenom prethodno citiranih zakonskih odredbi i odredbi člana 7. stav 1., člana 123. stav 1. i člana 126.

Zakona o parničnom postupku, pravilno utvrdio da je zahtjev tužene (stav drugi izreke) osnovan i takvog ga i usvojio.

Slijedom obrazloženog, te kako su tužbeni zahtjev (stav prvi izreke) i zahtjev tužene (stav drugi izreke) u direktnoj vezi i zavise jedan od drugog, u procesno pravnoj situaciji kakva je predmetna, usvojen zahtjev tužene, pravilno je, kako to i čini prvostepeni sud, odbiti tužbeni zahtjev u kojem se traži utvrđenje da je sporna nekretnina isključivo vlasništvo tužioca. Naime tužba, koju je dana 22.11.2022. godine podnio tužilac sa tužbenim zahtjevom za predaju u posjrd (stav prvi izreke) je primjenom odredbi člana 372., člana 126. stav 1., člana 127., člana 329. Zakona o stvarnim pravima („Sl novine FBiH broj: 66/13 i 100/13) tužba podnesena dana 27.11.2020. godine je vlasnička (actio reivindikatio) dakle tužba kojom vlasnik traži povrat individualno određene stvari (dijela nekretnine) koja se nalazi u faktičkoj vlasti tuženog. U postupku koji je prethodio donošenju osporene presude, tužilac nije dokazao (član 7. stav 1., član 123. stav 1. i član 126. Zakona o parničnom postupku) postojanje dva kumulativna zakonom propisana uslova, odnosno da je vlasnik spornih nekretnina i da ih tužena drži u posjedu, što njegov zahtjev za predaju istih, upravljen prema tuženom čini neosnovanim.

Dakle, suprotno žalbenim navodima, donoseći pobijanu presudu, prvostepeni sud je potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne činjenice vezane za zahtjev tužioca i zahtjev tužene, na koje je pravilno primijenio materijalno pravo i donio pravilnu i zakonitu odluku.

Sve iznesene razloge iz prvostepene presude, kao pravilne prihvata i ovaj sud, jer proizlaze iz provedenih dokaza, koje je prvostepeni sud cijenio savjesno i brižljivo i to svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, kako mu nalažu odredbe iz člana 8. Zakona o parničnom postupku, pa ih je nepotrebno ponavljati, a žalitelj se na njih upućuje, od treće do osme stranice obrazloženja osporene presude.

U toku postupka koji je prethodio donošenju pobijane presude, nisu učinjene povrede odredbi parničnog postupka na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti.

Nije ostvaren žalbeni razlog povreda odredbi parničnog postupka, konkretno člana 8. i člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, jer iz stanja spisa i osporene presude proizlazi suprotno. Suprotno žalbenim navodima, prvostepeni sud je u obrazloženju osporene presude dao ocjenu svih provedenih dokaza, tako što ih je cijenio savjesno i brižljivo i to svaki pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, kako mu nalažu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku. Obrazloženje osporene presude je sačinjeno u skladu sa odredbama člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Iz obrazloženog slijedi da tuženoj nije uskraćen pristup i raspravljanje pred sudom, a ni pravo na obrazloženu presudu . (Vidjeti, odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine po AP-163/09 donesena na sjednici vijeća od pet sudija dana 27.06.2012. godine) garantovana odredbama člana 2. stav 3. tačka e. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Naime obrazloženje pobijane presude sadrži zadovoljavajuće, jasne, potpune i dostatne razloge iz kojih je moguće zaključiti da je prvostepeni sud donoseći je cijenio sve argumente stranaka, dakle i žaliteljice, koji su od uticaja na zakonitost i pravilnost odluke, kao i relevantne materijalno pravne propise.

Ne mogu se prihvatiti žalbeni prigovori koji se odnose na ocjenu provedenih dokaza. Tužilac se u žalbi neosnovano „bavi“ analizom i ocjenom dokaza, jer ocjenu dokaza provodi sud u skladu sa odredbama člana 8. Zakona o parničnom postupku, što je u konkretnom slučaju i učinjeno. Na temelju takve ocjene i utvrđenih činjenica, ključnih za zahtjeve stranaka, uz primjenu odgovarajućeg materijalnog prava, prvostepeni sud je donio pravilnu i zakonitu odluku, za koju je u obrazloženju naveo jasne, potpune, dostatne i prema ocjeni ovog suda pravilne razloge.

Ostali žalbeni navodi za ishod spornog odnosa i ovog žalbenog postupka nisu od značaja, radi čega ih drugostepeni sud, saglasno odredbama iz člana 231. Zakona o parničnom postupku, neće posebno ni cijeniti.

Obrazloženo žalbu čini neosnovanom zbog čega je odlučeno kao u izreci ove presude primjenom odredbi člana 224. tačka 2. i odredbi člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Nina Makivić